Lietas arhīva Nr. A42-00748-19/3
ECLI:LV:ADRJRIT:2019:0918.A420254318.2.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2019.gada 18.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M.Miķelsone,

piedaloties pieteicējas SIA "Energy Solutions" pārstāvjiem /pers. E/ un zvērinātam advokātam Sandim Bērtaitim, kā arī atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ekonomikas ministrijas pilnvarotajam pārstāvim Ingaram Silam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA "Energy Solutions" pieteikuma par Ekonomikas ministrijas 2018.gada 26.jūlija lēmuma Nr.2.8.1?7/2018/294 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk – Ministrija) 2012.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1?6.1?586 SIA "Energy Solutions" (turpmāk – pieteicēja) piešķirtas tiesības pārdot koģenerācijas elektrostacijā Limbažu ielā 1, Alojā, Alojas nov. saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nosakot elektroenerģijas iepirkuma apjomu gadā līdz 3000 MWh, ar nosacījumu, ka pieteicēja nodrošina koģenerācijas elektrostacijas kā atsevišķas koģenerācijas elektrostacijas Limbažu ielā 1, Alojā, Alojas nov. atbilstību Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumu Nr.221 "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā" (turpmāk – Noteikumi Nr.221) 2.1.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas definīcijai. Pieteicējai elektroenerģijas ražošana koģenerācijā bija jāuzsāk līdz 2015.gada 16.martam (turpmāk – Atļauja vai sākotnējais lēmums) (*lietas 1.sējuma 22.?24.lapa*).

[2] Ar Ministrijas 2018.gada 26.jūlija lēmumu Nr.2.8.1?7/2018/294 atcelts sākotnējais lēmums (turpmāk – Lēmums) (*lietas 1.sējuma 14.?20.lapa*). Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Atbilstoši sistēmiskai interpretācijas metodei no Noteikumu Nr.221 35.[1] punkta izriet, ka komersantam ir jāuzsāk elektroenerģijas ražošana koģenerācijas elektrostacijā, kurā tiek izmantots tehnoloģijas veids, ar kuru komersants ir kvalificējies tiesību iegūšanai pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Konkrētajā gadījumā saskaņā ar Komerclikuma 393.panta pirmo daļu, kas noteic, ka komercdarījumu attiecībās komersanta pienākums ir rīkoties ar krietna un kārtīga komersanta rūpību, no komersanta ir sagaidāms, ka tas pārzina elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas elektrostacijā, kā arī attiecīgo jomu regulējošo normatīvo aktu prasības.

Ministrija 2017.gada 26.oktobrī no AS "Sadales tīkls" saņēma informāciju, no kuras izriet, ka pretēji Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2012.gada 22.februāra lēmumā Nr.1/6 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem" (turpmāk – Sistēmas pieslēguma noteikumi) noteiktajam pieteicējas iesniegtajam AS "Sadales tīkls" 2015.gada 13.marta aktam Nr.12 par pieteicējas elektrostacijas Limbažu ielā 1, Alojā, Alojas nov. koģenerācijas stacijas pieslēgšanu paralēlam darbam ar SSO elektrotīklu nav pievienoti visi nepieciešamie dokumenti, proti, akts par elektrostacijas nodošanu ekspluatācijā; ražotāja elektroietaises (ģenerējošo iekārtu) pārbaudes, saskaņā ar pilnās pārbaudes programmu, akts; elektroenerģijas (un siltumenerģijas) uzskaites parametri un skaitītāju rādījumi un izdrukas.

Ievērojot minēto, pieteicējas iesniegtie dokumenti nav uzskatāmi par pietiekamiem, lai konstatētu, ka komersants ir uzsācis elektroenerģijas ražošanu sākotnējā lēmumā noteiktajā termiņā.

[2.2] No Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunkta izriet, ka koģenerācijas elektrostacija šo noteikumu izpratnē uzskatāma par tādu objektu, kurā veic siltumenerģijas un elektroenerģijas vienlaicīgu ražošanu.

Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumu Nr.573 "Elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvju būvnoteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.573) 85.punkts noteic, ka būvvalde atbilstoši Noteikumu Nr.573 9.pielikumam sastāda aktu par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā (turpmāk – akts). Savukārt Noteikumu Nr.573 86.punkts noteic, ka energoapgādes objekts uzskatāms par pieņemtu ekspluatācijā ar akta apstiprināšanas dienu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 12.jūnija noteikumu Nr.326 "Būvju klasifikācijas noteikumi" pielikumam koģenerācijas elektrostacija ir rūpnieciskās ražošanas ēka (kodsNr.1251). Līdz ar to šādas būves (koģenerācijas elektrostacijai, kas ir rūpnieciskās ražošanas ēka) būvniecībai piemērojamas Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.529) prasības. Apstāklim, ka šādai ēkas ekspluatācijai ir nepieciešami arī ārēji inženiertīkli, nav nozīmes, jo konkrētajā gadījumā attiecīgie ārējie inženiertīkli ir pakārtoti ēkai, nevis

otrādi, un attiecīgā ēka ir uzskatāma par būtiskāko būvi, salīdzinot ar nepieciešamajiem ārējiem inženiertīkliem.

Ņemot vērā, ka koģenerācijas elektrostacijā vienlaicīgi ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju, tādējādi jākonstatē, ka saražotā siltumenerģija tiek izmantota tajā pašā ēkā kāda cita procesa nodrošināšanai (piemēram, graudu kaltēšanai) vai novadāma kādam citam objektam. Konkrētajā gadījumā nav konstatējams, ka saražotā siltumenerģija tika kādam nodota vai tikai izmantota kāda cita procesa nodrošināšanai. Tādejādi nav konstatējams, ka pieteicējas koģenerācijas elektrostacija ir vienlaikus veikusi gan siltumenerģijas, gan elektroenerģijas ražošanu un ir uzskatāma par koģenerācijas staciju.

Līdz ar to pieteicēja nav izpildījusi sākotnējā lēmumā noteikto nosacījumu, proti nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā noteiktajā termiņā un uzstādītā elektroenerģijas ražošanas iekārta neatbilst Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas vai 2.2.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas iekārtas definīcijai.

[2.3] Konkrētajā gadījumā atbilstoši Noteikumu Nr.221 35.[1] punktam izdodams obligāta satura administratīvais akts. Iestādei saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 65. un 66.pantu nav jāveic lietderības apsvērumi, jo šādu izvērtējumu jau veicis Ministru kabinets, pieņemot Ministru kabineta noteikumus.

[3] 2018.gada 21.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu (*lietas 1.sējuma 3.?10.lapa*). Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja bija saņēmusi būvatļauju Nr.14-5/4, kas tika iesniegta Ministrijā, lai apliecinātu Noteikumu Nr.221 78.punktā noteikto prasību izpildi. Tāpat Ministrijā tika iesniegts apliecinājums par finanšu līdzekļu pieejamību un gatavību ieguldīt tos koģenerācijas elektrostacijas būvniecībā, un Ministrija ar 2014.gada 11.marta vēstuli Nr.423-1-3033 šos dokumentus atzina par atbilstošiem noteiktajām prasībām.

[3.2] Elektrostacijas projekta attīstība tika plānota divās kārtās. Pirmajā kārtā bija paredzēts uzstādīt koģenerācijas iekārtu ar jaudu līdz 49,5 KW, bet otrajā kārtā veikt būvdarbus un ieviest jaudu pilnā apjomā.

Pieteicēja vērsās Ministrijā ar lūgumu sniegt paskaidrojumu par šādu divu kārtu projektu realizācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām, un Ministrija ar 2014.gada vēstuli Nr.451-2-12802 apliecināja projektu attīstības pieņemamību.

Pirmā kārta tika īstenota atbilstošā kārtībā, un AS "Sadales tīkls" izdeva atļauju par elektrostacijas pieslēgšanu sadales sistēmas operatora sistēmai uz pārbaudes laiku. Pārbaudes rezultātā AS "Sadales tīkls" 2015.gada 13.martā sastādīja aktu Nr.12, kurā atzina pieteicējas elektroietaises par atbilstošām un derīgām paralēlam darbam ar sadales sistēmas operatora sistēmu, savukārt 2015.gada 19.maijā Ministrija izdeva apliecinājumu, ar kuru apstiprināja koģenerācijas elektrostacijas pirmās kārtas īstenošanu par atbilstošu normatīvo aktu prasībām.

2016.gada 22.novembrī Ministrija saskaņā ar Noteikumiem Nr.883 pieņēma lēmumu Nr.1-6.1-221, ar kuru atļāva pieteicējai īstenot elektrostaciju projekta otro kārtu, palielinot elektrostaciju jaudu no 49,5 KW līdz 400 KW.

2017.gada 31.oktobrī pieteicēja iesniedza AS "Sadales tīkls" iesniegumu par pieslēguma slodzes palielinājumu būvniecības darbiem, kas nepieciešami projekta otrās kārtas īstenošanai, tomēr AS "Sadales tīkls" šo iesniegumu pēc būtības nav izskatījusi.

Pieteicēja atkārtoti pieprasīja veikt nepieciešamās darbības pieslēguma līguma noslēgšanai, tomēr AS "Sadales tīkls" 2018.gada 6.marta vēstulē Nr.30VD00-17/843 norādīja, ka tā vairākas reizes ir vērsusies Ministrijā ar lūgumu skaidrot, vai šis lēmums var būt par pamatu nākošā pieslēguma procesa izpildei – jaudas palielināšanai no 49,5 KW līdz 400 KW, tomēr Ministrija nav sniegusi nekādu informāciju par attiecīgo lūgumu.

Pieteicēja iesniedza Ministrijā 2017.gada 1.novembra iesniegumu Nr.ES/AMES-1/2017 un vairākus atkārtotus prasījumus ar lūgumu apliecināt, ka pieteicēja ir izpildījusi normatīvajos aktos noteiktās prasības, bet Ministrija nav sniegusi attiecīgos apliecinājumus, tādējādi Ministrijas un AS "Sadales tīkls" prettiesiskās bezdarbības dēļ pieteicējai vairāk nekā 8 mēnešus bija radīti šķēršļi elektrostacijas projekta otrās kārtas īstenošanai.

Atbilstoši 2018.gada 10.aprīļa grozījumiem Noteikumos Nr.221 pieteicēja iesniedza iepriekš minētos dokumentus AS "Enerģijas publiskais tirgotājs", kura pēc dokumentu izskatīšanas informēja pieteicēju, ka Ministrija ir pieņēmusi Lēmumu, kā rezultātā nav iespējams noslēgt elektroenerģijas iepirkuma līgumu.

[3.3] Ministrijas ieskatā pieteicēja nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu sākotnējā lēmumā noteiktajā termiņā, tādēļ Lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz Noteikumu Nr.221 35.[1] 1.apakšpunktu, kurš uzliek par pienākumu Ministrijai nosacījuma neizpildes gadījumā pieņemt atceļošo lēmumu viena mēneša laikā. Ņemot vēra konkrētā gadījuma apstākļus, lēmums bija jāpieņem līdz 2015.gada 16.aprīlim.

Viena mēneša termiņš ir noteikts, lai nodrošinātu tiesisko stabilitāti un nesamērīgu privātpersonas tiesību aizskārumu. Nav pieļaujams, ka Ministrija nolemtu atcelt obligātā iepirkuma tiesības piešķirošo lēmumu vairāk kā trīs gadus pēc noteiktā termiņa beigām, kad ražotājs jau ir ieguldījis lielus naudas līdzekļus stacijas būvniecībā, uzstādījis vai nodevis ekspluatācijā elektrostaciju un uzsācis elektroenerģijas ražošanu.

Konkrētajā gadījumā pieteicēja jau ir ieguldījusi investīcijas vairāku simtu tūkstošu eiro apmērā, tādējādi, atņemot pieteicējai tiesības pārdot elektroenerģiju obligātajā pirkumā, pieteicējai radīsies grūtības nosegt tos ieguldījumus, kas veikti elektrostacijas projekta attīstībā.

[3.4] Ministrija 2018.gada 5.aprīļa vēstulē Nr.1.9-1/2018/2015 nav konkrēti paskaidrojusi, ka attiecībā pret pieteicēju ir ierosināts administratīvais process, kurā tiek izvērtēti apstākļi saistībā ar iespējamu sākotnējā lēmuma atcelšanu, tāpat vēstulē nav norādes, ka nepilnīgas informācijas sniegšanas gadījumā sākotnējais lēmums tiks atcelts, līdz ar to pretēji Administratīvā procesa likuma 62.pantam pieteicējai nebija pienācīgi paziņots, par kādiem faktiem un kādā procesā tā tiek uzklausīta.

No Lēmumā ietvertās argumentācijas izriet, ka pieteicējas sniegtā informācija ir bijusi nepilnīga, tomēr Ministrija nav lūgusi pieteicēju sniegt papildu paskaidrojumus attiecībā uz atsevišķu Ministrijai neskaidru jautājumu atrisināšanu, tādējādi pieteicējas pienācīga neuzklausīšana ir vērtējama kā būtisks procesuāls pārkāpums.

[3.5] Ministrija nav izvērtējusi apstākļus, kas attiecas uz Ministrijas iepriekšējo praksi. Nav ņemta vērā tiesību normu interpretāciju un piemērošanas prakse, kas īstenota vairākus gadus, proti, Ministrija ilgstoši bija pieļāvusi iespēju, ka ražotājs sākotnējā lēmumā noteiktā termiņā uzstāda atsevišķu iekārtu (nevis pabeidz elektrostacijas būvniecību), kas spējīga saražot elektroenerģiju koģenerācijas procesā.

Vienlaikus Ministrija nav ievērojusi samērīguma principu. Šis princips ir nozīmīgs, izvērtējot to, cik būtiski tiks aizskartas pieteicējas tiesības, un vai sabiedrības gūtais labums būs lielāks par pieteicējam nodarīto aizskārumu. Ministrijai ir pienākums atturēties no obligāta administratīvā akta izdošanas, ja tā rezultātā adresāta tiesiskās intereses tiek nesamērīgi ierobežotas.

Lai apzinātos Lēmuma nesamērīgo raksturu, jānorāda, ka elektroenerģijas obligātais iepirkums izpaužas, kā ražotājam piešķirta garantēta iespēja noteiktu laika periodu pārdot noteiktā apjomā saražoto elektroenerģiju par cenu, kas pārsniedz elektroenerģijas vidējo tirgus cenu. Starpība starp obligātā iepirkuma ietvaros pārdotās elektroenerģijas cenu un tirgus cenu ir noteikta ar mērķi kompensēt ražotājam elektroenerģijas ražošanas paaugstināšanās izmaksas un nodrošināt samērīgu peļņu, jo bez obligātā iepirkuma tiesībām pieteicēja nespēs veikt ekonomisku pamatotu saimniecisko darbību, vēl vairāk, parādu atmaksas pienākums tuvāko gadu laikā var novest pieteicēju līdz maksātnespējai.

Ja Ministrija Lēmumu būtu pieņēmusi viena mēneša laikā, tad šādas negatīvas sekas nebūtu tik būtiskas, jo pieteicēja lielu daļu ieguldījumu veica pēc tam, kad bija beidzies termiņš Lēmuma pieņemšanai un paļāvās uz faktu, ka Ministrijai nav piebildumu pret pieteicēju.

[3.6] Sākotnējā lēmuma 1.punkts piešķir pieteicējai obligātā iepirkuma tiesības attiecībā uz elektroenerģiju, kas saražota koģenerācijas

elektrostacijā, paredzot nosacījumu, ka pieteicējai jānodrošina elektrostacijas atbilstība Noteikumos Nr.221 noteiktajām prasībām (ražotājs var uzsākt vai turpināt pārdot elektroenerģiju obligātajā iepirkumā, tiklīdz ražotājs nodrošina nosacījuma izpildi), savukārt sākotnējā lēmuma 2.punktā ietverts nosacījums, kas paredz uzsākt elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā līdz noteiktam datuma.

2.punkts ietver sevī pienākumu līdz šim datumam saražot elektroenerģiju. No iepriekš minētā ir konstatējams, ka ražotājam nav pienākums līdz šim datumam pabeigt visus būvdarbus attiecībā uz elektrostacijas uzstādīšanu, ražotājs var pabeigt vai ekspluatācijā nodot stacijas pirmo kārtu, bet pie pārējām kārtām viņš var turpināt darbu arī pēc noteiktā datuma.

Ja ražotājs noteiktajā termiņā ir uzsācis elektroenerģijas ražošanu, tad tas apliecina viņa spēju un interesi attīstīt projektu un izmantot obligātā iepirkuma tiesības. Tādējādi izpildās konkrētais nosacījums un tiek sasniegts tā mērķis. Konkrētajā gadījumā pieteicēja bija pabeigusi elektrostacijas attīstības projekta pirmo kārtu un spēja saražot elektroenerģiju noteiktā termiņā. Līdz ar to pieteicēja izpildīja sākotnējā lēmuma 2.punktā ietverto noteikumu.

Vienlaikus sākotnējā lēmuma 2.punktā noteiktais nosacījums nav attiecināms uz ražotāja darbībām, kas veiktas pēc šā nosacījuma izpildes. Neviens normatīvais akts neuzliek ražotājam pienākumu nepārtraukti ražot elektroenerģiju vai aizstāt elektrostacijas iekārtas, līdz ar to apstāklis, ka pieteicēja ir apturējusi elektroenerģijas ražošanu, nevar tikt izmantots par pamatojumu Lēmumā norādītajiem secinājumiem. Turklāt dīkstāve galvenokārt ir saistīta ar AS "Sadales tīkls" un Ministrijas bezdarbību, kas ierobežojusi pieteicējas iespēju īstenot elektrostacijas projekta attīstības otro kārtu.

[3.7] Attiecībā uz Ministrijas norādīto, ka pieteicēja nav saražojusi elektroenerģiju koģenerācijā, jo nav pierādījusi siltumenerģijas ražošanu, norādāms, ka Ministrija ir ignorējusi pieteicējas iesniegto informāciju par siltumenerģijas ražošanu. Vienlaikus 2018.gada 12.aprīļa vēstulē Nr. ES12-04/2018/1 pieteicēja informēja, ka ar SIA "Aloja wood" ir noslēgts nodomu protokols un līgums par siltumenerģijas piegādi, kā rezultātā pieteicēja līdz 2015.gada16.martam nodeva SIA "Aloja wood" siltumenerģiju 6,3 MWh apjomā.

[3.8] Attiecībā uz Ministrijas norādi, ka pieteicēja nav iesniegusi visus nepieciešamos dokumentus, norādāms, ka ne Noteikumos Nr.221, ne arī citos normatīvajos aktos nav skaidri norādīts, kādi dokumenti ražotājam ir jāiesniedz, lai pierādītu apstākli, ka ir uzsākta elektroenerģijas ražošana. Vienlaikus norādāms, ka pieteicēja elektrostaciju izveidoja, pamatojoties uz Ministrijas izdoto atļauju, kas piešķir tiesības uzstādīt jaunas ražošanas iekārtas. Atbilstoši Noteikumu Nr.883 8.punktam ražotājam pēc atļautās darbības īstenošanas (iekārtas uzstādīšanas) ir jāinformē Ministrija, iesniedzot apliecinājumu par elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanu elektroenerģijas tīklam un akta kopiju par elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanu elektroenerģijas tīklam.

Pieteicēja minētās prasības izpildīja un iesniedza Ministrijā visus attiecīgos dokumentus. Vienlaikus norādāms, ka minētos dokumentus nebūtu iespējams sagatavot gadījumā, ja elektroenerģija nebūtu saražota.

[3.9] Lai gan atbilstoši Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā ietvertajai elektrostacijas definīcijai tā ir izprotama kā iekārtu, būvju kopums, otrajā teikumā ir norādīti minimālie kritēriji, kas attiecināmi uz elektrostaciju, proti, tai jāsastāv vismaz no vienas vai vairākām iekārtām, līdz ar to šī definīcija pieļauj to, ka elektrostacija var būt tāda iekārta, kas nav būve.

Pieteicējai saskaņā ar sākotnējo lēmumu un Noteikumu Nr.221 35.[1] punktu nebija jānodod ekspluatācijā pilnīgi pabeigta elektrostacija, jo šis punkts pieļauj ražotājam uzstādīt vispirms vienu iekārtu un uzsākt tajā elektroenerģijas ražošanu, bet pēc tam pārveidot to vai uzstādīt arī citas iekārtas, palielinot ražošanas jaudu.

[4] 2018.gada 5.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos Ministrija pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto (*lietas 1.sējuma 63.?67.lapa*).

[4.1] Attiecībā uz pieteicējas norādīto, ka Ministrija, pieņemot Lēmumu, nav pamatoti piemērojusi Noteikumu Nr.221 35.[1] punktu, norādāms, ka Ministrija ir balstījusies uz pieteicējas sniegto informāciju un paļāvusies, ka informācija par elektroenerģijas ražošanas uzsākšanu koģenerācijā normatīvajos aktos noteiktajā termiņā ir pilnīga un patiesa, tomēr, iegūstot informāciju no pieteicējas un citām institūcijām, tika konstatēts, ka pieteicēja nav izpildījusi sākotnējā lēmumā noteikto pienākumu.

Iesniedzot dokumentus un informējot Ministriju par Noteikumos Nr.221 noteikto prasību izpildi, pieteicēja ir bijusi atbildīga pie Ministrijas pieļautās kļūdas.

[4.2] Attiecībā uz pieteicējas norādi par Administratīvā procesa likuma 49.panta piemērošanu, norādāms, ka atsauce uz šo pantu ir kļūdaina, jo uz administratīvā akta izdošanas termiņa nokavējumiem pants neattiecas, līdz ar to Lēmuma pieņemšana nav procesuāla darbība, bet administratīvā akta izdošana.

[4.3] Attiecībā uz pieteicējas argumentu, ka Ministrija nav ievērojusi samērīguma principu, norādāms, ka komersantam ir jārīkojas ar krietna un rūpīga komersanta rūpību, šī rūpība izpaužas kā komersanta rīcība saskaņā ar to zināšanu un prasmju līmeni, kāds tiek objektīvi sagaidīts attiecīgajā komercdarbības jomā, līdz ar to no pieteicējas bija sagaidāms, ka tā zinās un sakārtos savu saimniecisko darbību atbilstoši Komerclikuma prasībām. Līdz ar to pieteicēja nevar aizbildināties, ka tā nepārzina konkrēto nozari regulējošos normatīvos aktus un uz to nav attiecināmi krietna un rūpīga komersanta pienākumi.

[4.4] Lai arī kopējie pieteicējas ieņēmumi no elektroenerģijas un siltumenerģijas pārdošanas būs mazāki, nekā pārdodot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, tomēr tai netiek liegta iespēja atgūt veiktās investīcijas garākā laika periodā.

[4.5] Attiecībā uz pieteicējas argumentiem, ka Ministrija nav pareizi sapratusi sākotnējā lēmuma rezolutīvās daļas 1.punktu, norādāms, ka minētajā lēmumā nepārprotami noteikts nosacījums, ka pieteicējai ir jānodrošina koģenerācijas elektrostacijas atbilstība Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas definīcijai.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem, savukārt Ministrijas pilnvarotais pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Ar Atļauju pieteicējai piešķirtas tiesības pārdot koģenerācijas elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, kā arī uzlikts pienākums uzsākt elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā līdz 2015.gada 16.martam.

Noteikumu Nr.221 35.[1] 1. apakšpunkts paredz, ka Ministrija mēneša laikā pieņem lēmumu, ar kuru tiek atceltas komersantam piešķirtās tiesības pārdot koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai saņemt maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu, un paziņo to komersantam, tirgotājam un sistēmas operatoram, ja komersants neizpilda šo noteikumu 35., 72. vai 73.punktā minētos pienākumus vai neuzsāk elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā termiņā, kāds noteikts lēmumā, ar kuru tam piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros (*tiesību norma redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*). Identiska satura norma (35.[1] punkts) bija spēkā līdz

2018.gada 26.aprīlim.

Secināms, ka minētajā tiesību normā ir noteikts iestādes pienākums izdot obligāto administratīvo aktu, ar kuru tiek atcelts lēmums par tiesību piešķiršanu pārdot koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ja tiesību piešķirošajā lēmumā noteiktajā termiņā komersants neuzsāk elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā.

Ņemot vērā, ka pieteicējai Atļauja ar Lēmumu ir atcelta, noskaidrojams, vai Ministrija pamatoti nonākusi pie secinājuma, ka pieteicēja nav izpildījusi Atļaujā ietvertos nosacījumus, kā arī Noteikumu Nr.221 35.[1] 1.apakšpunktā iekļautās prasības.

[7] Atļaujas atcelšana Lēmumā pamatota ar apstākli, ka pieteicēja nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā noteiktajā termiņā un uzstādītā elektroenerģijas ražošanas iekārta neatbilst noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas vai 2.2.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas iekārtas definīcijai (*lietas 1.sējuma 19.lapa*).

Šāda secinājuma pamatā ir Ministrijas konstatētais, ka pieteicēja nav veikusi ārējo inženiertīklu (siltumtīklu) izbūvi, lai koģenerācijā saražoto siltumenerģiju varētu novadīt kādam citam objektam, kā arī nav iespējams konstatēt, vai ekspluatācijā nodotais objekts ir atzīstams par elektrostaciju, kas elektroenerģiju ražo koģenerācijā.

Pieteicēja savukārt norāda, ka nekustamajā īpašumā nebija nepieciešams veikt ārējo inženiertīklu izbūvi, jo tie īpašumā jau bija izvietoti vēl vairākus gadus pirms elektrostacijas projekta pirmās kārtas īstenošanas. Elektrostacija tika izvietota blakus esošiem inženiertīkliem. Tas savukārt izskaidro, kādēļ būvvaldes rīcībā nav informācijas par jaunu inženiertīklu izbūvi, kuru būtu veikusi pieteicēja (*lietas 1.sējuma 8.lapa*).

Vienlaikus tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka Ministrija savās vēstulēs pieteicējai bija apliecinājusi (*lietas 1.sējuma 25., 34.lapa*), ka ir pieļaujams, ka pieteicēja elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas elektrostacijā sākumā uzsāk ar mazāku jaudu, tāpat no lietas materiāliem arī neizriet, ka Ministrija pieteicējai pārmestu ieceri elektrostacijas projekta attīstībai divās kārtās un tāpēc būtu pieņēmusi Lēmumu. Līdz ar to tiesa nevērtēs pieteicējas argumentus, kas attiecas uz iepriekš minētajiem jautājumiem.

[8] Pārbaudot lietas materiālus kopsakarā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem, tiesa atzīst, ka Ministrija Lēmumā pamatoti nonākusi pie secinājuma, ka pieteicēja nav izpildījusi Atļaujā ietverto nosacījumu, proti, nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā noteiktajā termiņā un uzstādītā elektroenerģijas ražošanas iekārta neatbilst Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas vai 2.2.apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas iekārtas definīcijai.

[8.1] Lietā faktiski nav strīda, ka pieteicēja, īstenojot koksnes biomasas koģenerācijas stacijas pirmo kārtu, tās ietvaros nav veikusi ārējo inženiertīklu (siltumtīklu) izbūvi.

Iepriekš minētais izriet gan no pieteikumā norādītā, gan pieteicējas paskaidrojumiem tiesas sēdē. Arī Salacgrīvas novada būvvalde savās atbildes vēstulēs vairākkārt ir atzinusi, ka tā nav devusi atļauju pieteicējai izbūvēt siltumapgādes ārējos inženiertīklus vai inženiertīklu pievadus zemesgabalā ar kadastra numuru 6607 002 0005 (*lietas 1.sējuma 181.?182., 202.?203.lapa*). Tāpat no Salacgrīvas novada būvvaldes 2015.gada 20.marta akta par būves pieņemšanu ekspluatācijā izriet, ka nekādi ārējie inženiertīkli nav pieņemti ekspluatācijā (*lietas 1.sējuma 154.?158.lapa*).

Pieteicēja uzsver, ka ārējie inženiertīkli (siltumtīkli) nekustamajā īpašumā jau bija izvietoti vairākus gadus pirms elektrostacijas projekta pirmās kārtas īstenošanas, līdz ar to pieteicējai nebija nepieciešams tos izbūvēt. Siltumenerģijas nodošana bija iespējama un tā tika īstenota, pieslēdzoties jau esošajiem siltumtīkliem.

Tiesa norāda, ka apstāklis, ka iespējams teritorijā ir bijuši ārējie inženiertīkli, nekādā veidā neatbrīvo pieteicēju no pienākuma un nepieciešamības veikt inženiertīklu izbūvi, kas attiecas uz pieteicējas būvi (elektrostaciju).

Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunkts paredz, ka koģenerācijas elektrostacija ir tehnoloģisku iekārtu, būvju un infrastruktūras kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai. Koģenerācijas elektrostacija sastāv no vienas vai vairākām koģenerācijas iekārtām, kuru darbības nodrošināšanai tiek izmantotas palīgiekārtas un ražošanā izmantojamo energoresursu padeves, dūmgāzu aizvadīšanas, saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas nodošanas un citas infrastruktūras. Minēto noteikumu 2.2.apakšpunkts paredz, ka koģenerācijas iekārta ir iekārta vai iekārtu kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai vienotā tehnoloģiskajā procesā. Koģenerācijas iekārtā neietilpst iekārtas, ko izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai vai tikai elektroenerģijas ražošanai.

Ministrija Lēmuma 34.punktā pamatoti secināja, ka saskaņā ar minētajām tiesību normām par koģenerācijas elektrostaciju šo noteikumu izpratnē uzskatāms tāds objekts, kurā veic gan siltumenerģijas, gan elektroenerģijas vienlaicīgu ražošanu. Par koģenerācijas staciju nav uzskatāmi atsevišķi to elementi, piemēram, ģenerators vai infrastruktūra, kas paredzēta siltumenerģijas piegādei. Pieteicēja nav apšaubījusi iestādes piedāvāto tiesību normu tulkojumu.

Vienlaikus saskaņā ar Enerģētikas likuma 76.panta otro daļu kārtību, kādā ierīkojami jauni energoapgādes komersantu objekti, nosaka Ministru kabinets. Arī Būvniecības likuma 5.pantā ietverts deleģējums Ministru kabinetam izdot speciālos būvnoteikumus enerģijas ražošanas, glabāšanas, pārvades un sadales būvēm (*Būvniecības likuma 5.panta pirmās daļas 2.punkts un otrās daļas 5.punkts*).

Pamatojoties uz minētajos likumos ietverto deleģējumu, Ministru kabinets ir izdevis Noteikumus Nr.573, kas noteic elektroenerģijas ražošanas būvju (objektu) būvniecības kārtību. Atbilstoši šo noteikumu 75.punktam, ja energoapgādes objekta būvniecībai ir saņemta būvatļauja, energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā pēc būvniecības pabeigšanas ierosina būvniecības ierosinātājs, iesniedzot būvvaldē noteikumos norādītos dokumentu oriģinālus. Saskaņā ar noteikumu 84.punktu būvvalde novērtē energoapgādes objekta gatavību ekspluatācijai, pamatojoties uz būvvaldē iesniegtajiem dokumentiem, kā arī atbilstību būvprojektam un normatīvajiem aktiem būvniecības jomā. Par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā būvvalde sastāda aktu (85.punkts). Energoapgādes objekts uzskatāms par pieņemtu ekspluatācijā ar akta apstiprināšanas dienu (86.punkts) (*sal. sk. Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 11.jūnija sprieduma lietā Nr.Nr.A420150518 12.punktu*).

Konkrētajā gadījumā ir sastādīts Salacgrīvas novada būvvaldes 2015.gada 20.marta akts par būves pieņemšanu ekspluatācijā (*lietas 1.sējuma 154.-158.lapa*). Savukārt akts par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā nav sastādīts. Secināms, ka pieteicēja nav ievērojusi speciālajās tiesību normās noteikto kārtību par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā. Pieteicējas pieteikumā izteiktie argumenti neatspēko likumā noteikto prasību neizpildi attiecībā par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā.

Vienlaikus norādāms, ka Salacgrīvas novada būvvalde, sastādot 2015.gada 20.marta aktu, nav pārbaudījusi, vai ēka atbilst energoapgādes objekta specifiskajām prasībām, kas detalizēti aprakstītas Noteikumos Nr.573. Kā izriet no Salacgrīvas novada būvvaldes 2019.gada 3.jūlija atbildes Administratīvajai rajona tiesai, tad koksnes biomasas koģenerācijas stacijas pirmās kārtas būvniecība ir uzbūvēta saskaņā ar tehnisko projektu (turpmāk – Būvprojekts), ko izstrādājis "I.R. Arhitektūras darbnīca" un ko ir akceptējusi Alojas novada būvvalde 2014.gada 24.februārī. Būvprojekta ģenerālplānā nebija paredzēta ārējo siltumenerģijas apgādes tīklu izbūve (pielikums Nr.2). Ārējo siltumenerģijas apgādes tīklu izbūve nav ietverta ne Būvprojekta paskaidrojuma rakstā, ne Būvprojekta ģenerālplānā lapā tabulā "Ēku un būvju eksplikācija", ne "Pieņemtie apzīmējumi", tā nav ietverta arī aktā par būves pieņemšanu ekspluatācijā (*lietas 1.sējuma 202.?203.lapa*).

Kā jau iepriekš tiesa norādīja, koģenerācijas elektrostacija sastāv no vienas vai vairākām koģenerācijas iekārtām, kuru darbības nodrošināšanai

tiek izmantotas palīgiekārtas un ražošanā izmantojamo energoresursu padeves, dūmgāzu aizvadīšanas, saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas nodošanas un citas infrastruktūras. Ja elektrostacijas būvniecības dokumentācijā, proti, ne ģenerālplānā, ne paskaidrojuma rakstā, nav minēta ārējo inženiertīklu izbūve siltumenerģijas nodošanai energoapgādes objektam, rodas pamatotas šaubas par pieteicējas patiesajiem nolūkiem ražot elektroenerģiju koģenerācijā, jo nav konstatējams pieteicējas skaidrs plāns, par to, kādā veidā saražotā siltumenerģija tiks nodota lietderīgai lietošanai.

Attiecībā uz lietā iesniegto zvērināta tiesu izpildītāja aktu par fakta fiksēšanu (*lietas 1.sējuma 52.?55.lapa*), norādāms, ka šis akts sastādīts 2018.gada 30.jūlijā, tas nozīmē, ka akta fotogrāfijās fiksētās caurules nevar automātiski tikt attiecinātas uz periodu līdz 2015.gada 16.martam. Citiem vārdiem, tiesai nav iespējams pārliecināties, vai 2018.gada 30.jūlijā fotogrāfijās esošās caurules tur bijušas arī pirms 2015.gada 16.marta. Lietas ietvaros būtiski ir pārliecināties, ka siltumenerģija tika saražota un nodota līdz Atļaujā noteiktajam termiņam, tai skaitā, vai bija izbūvētas caurules, pa kurām siltumenerģija varēja tikt nodota patērētājam. Kā jau iepriekš konstatēts, nekāda veida caurules (siltumenerģijas nodošanas infrastruktūra) kopā ar koģenerācijas staciju vai pirms tās nav pieņemtas ekspluatācijā.

Tāpat pieteicējas iesniegtais ražošanas korpusa apkures plāns (*lietas 1.sējuma 230.lapa*) nepierāda to, ka pieteicēja koģenerācijā saražoja un nodeva siltumenerģiju patērētājam Atļaujā noteiktajā termiņā.

No iepriekš minētā secināms, ka pieteicēja faktiski nav uzbūvējusi funkcionējošu koģenerācijas staciju un tam nepieciešamos ārējos inženiertīklus. Pieteicējas uzbūvētā ēka nav uzskatāma par koģenerācijas staciju. Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas liecinātu par pretējo.

[8.2] Nav nozīmes arī pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem par elektroenerģijas nodošanu, jo arī tas nemaina faktu, ka koģenerācijas stacija ar siltumtīklu nebija uzbūvēta.

Tāpat lietas materiālos esošais 2015.gada 5.marta siltumenerģijas piegādes līgums ar SIA "Aloja wood" tiesas ieskatā noformēts vienīgi, lai formāli izpildītu Ministrijas prasību par līguma esību (*lietas 1.sējuma 168.-172.lapa*), un nepierāda, ka dabā faktiski notikusi saražotās siltumenerģijas nodošana.

No lietas materiāliem izriet, ka līdz 2015.gada 16.martam pieteicējas nodotās lietderīgās siltumenerģijas apjoms SIA "Aloja wood" saskaņā ar skaitītāja mērījumiem bija 6,3 Mwh (*lietas 1.sējuma 45.lapa*). Faktiski iepriekš minētais rādītājs sakrīt ar 72 h testa režīmā saražoto siltumenerģiju, par ko apliecinājumu ir parakstījusi pieteicējas amatpersona (*lietas 1.sējuma 112.lapa*). Savukārt no AS "Sadales tīkls" sniegtās informācijas izriet, ka pēc 72 h testa režīma, proti, no 2015.gada 13.marta līdz 2018.gada 26.jūlijam, no pieteicējas koģenerācijas stacijas netika saņemta saražotā elektroenerģija (*lietas 1.sējuma 189., 251.lapa*). Līdz ar to secināms, ka pēc 2015.gada 13.marta netika saražota arī siltumenerģija, jo koģenerācijas procesa būtība ir, ka procesā abas minētās enerģijas tiek ražotas vienlaikus. Iepriekšminētais ir izskaidrojams ar apstākli, ka pieteicēja nebija uzbūvējusi funkcionējošu koģenerācijas staciju un tai nepieciešamos ārējos inženiertīklus, līdz ar to siltumenerģijas nodošana faktiski nemaz nebija iespējama. Pieteicējai bija izdevies atrast uzņēmumu (turklāt uzņēmuma amatpersona, kas parakstījusi 2015.gada 5.marta siltumenerģijas piegādes līgumu, ir /pers. E/, kas ir arī pieteicējas amatpersona), kas noslēdza līgumu, lai radītu šķietamību, ka pieteicēja formāli izpildījusi sākotnējā lēmuma nosacījumus par elektroenerģijas un siltumenerģijas vienlaicīgu ražošanas uzsākšanu. Šādu darbību vienīgais mērķis bija saglabāt tiesības, kas piešķirtas ar sākotnējo lēmumu. Darbību mērķis nekādā veidā nav saistāms ar faktiski funkcionējošas koģenerācijas stacijas izveidi. Līdz ar to šādu darbību prettiesiskums ir acīmredzams (*sal. sk. Administratīvās apgabaltiesas 2018.gada 27.jūnija lēmuma lietā Nr.AA43-1140-18/5 13.punktu*). Iepriekšminētais apstiprinājumu gūst arī apstākli, ka Līguma slēdzēja puses, lai arī vienojušās par līguma būtiskajām sastāvdaļām, tai skaitā, siltumenerģijas piegādi uz vienu gadu, patiesībā nemaz nebija ieinteresētas Līguma izpildē, bet gan aprobežojas ar 72 h testa režīmā saražotās siltumenerģijas it kā nodošanu patērētājam (*lietas 1.sējuma 171.lapa*).

[9] Ministrija norādījusi, ka pieteicējas iesniegtajam aktam par koģenerācijas stacijas pieslēgšanu paralēlam darbam ar SSO elektrotīklu nebija pievienots neviens no minētajos noteikumos uzskaitītajiem dokumentiem.

Saskaņā ar Sistēmas pieslēguma noteikumu 4.pielikumu aktam par elektroenerģijas atzīšanu par derīgu paralēlam darbam ar sistēmu pievieno aktu par elektrostacijas nodošanu ekspluatācijā; ražotāja elektroietaises (ģenerējošo iekārtu) pārbaudes, saskaņā ar pilnās pārbaudes programmu, aktu; elektroenerģijas (un siltumenerģijas) uzskaites ierīces, to tehnisko raksturojumu un skaitītāju rādījumus, izdrukas.

Ministrija Lēmumā pamatoti secināja, ka pieteicējas iesniegtajam aktam par koģenerācijas stacijas pieslēgšanu paralēlam darbam ar SSO elektrotīklu nebija pievienots neviens no minētajos noteikumos uzskaitītajiem dokumentiem (*lietas 1.sējuma 18.lapa*).

Pieteikuma 5.3.punktā izteiktie iebildumi par to, ka neviena tiesību norma neparedzēja šādu dokumentu iesniegšanu, nav pamatota. Pieteikumā nav apšaubīts fakts, ka minētās prasības pieteicēja nav izpildījusi.

Turklāt norādāms, ka AS „Sadales tīkls" 2015.gada 13.martā izsniegtais akts Nr.12 un Atļauja apliecina vien to, ka pieteicējas uzstādītā elektroietaise ir derīga paralēlam darbam ar AS „Sadales tīkls" sistēmu, un pieteicējai ir atļauts to pieslēgt AS „Sadales tīkls" sistēmai. Taču saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 22.^{3}) punktam un Noteikumu Nr.221 2.1.apakšpunktā ietvertajām definīcijām koģenerācijas elektrostacijai ir jābūt ne tikai pieslēgtai elektroapgādes sistēmai, bet ir arī jāspēj vienlaicīgi saražot lietderīgo siltumenerģiju un elektroenerģiju. Secināms, ka nav vērtēts, vai koģenerācijas elektrostacijas būvniecība pēc būtības ir pabeigta un vai tajā notiek tās pastāvīga ekspluatācija – elektroenerģijas ražošana.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pamatotu Lēmuma 33.punktā secināto, ka AS "Sadales tīkls" 2015.gada 13.marta akts Nr.12 nav pietiekams, lai konstatētu, ka pieteicēja ir uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā noteiktajā termiņā. Tas balstīts apsvērumā, ka pieteicējas uzbūvētā ēka nav atzīta par derīgu elektrostaciju likumā noteiktajā kārtībā.

[10] Apkopojot iepriekš spriedumā norādīto, secināms, ka pieteicēja nav saskaņojusi energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā, kā arī faktiski nav uzbūvējusi funkcionējošu koģenerācijas staciju un tam nepieciešamos ārējos inženiertīklus. Pieteicējas uzbūvētā ēka nav uzskatāma par koģenerācijas staciju. Citiem vārdiem sakot, pieteicēja bija īslaicīgi uzstādījusi tikai vienu daļu no koģenerācijas stacijas elementiem bez nopietna nolūka to izmantot elektroenerģijas ražošanai koģenerācijā. Darbības imitācija, kas saistīta ar īslaicīgu ģeneratora pieslēgšanu pēc būtības ir maldinoša rakstura. Šādas darbības mērķis ir saglabāt tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, un nekādā veidā nav saistītas ar faktisku koģenerācijas stacijas izveidi.

Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas liecinātu par pretējo.

Ievērojot pieteicējas neizpildīto prasību apjomu, ir acīmredzami, ka pieteicēja nav izpildījusi sākotnējā lēmumā norādītos nosacījumus un ka ir iestājušies Noteikumu Nr.221 35.^{1} 1.punktā norādītie kritēriji pieteicējai labvēlīga lēmuma atcelšanai. Attiecīgi Ministrijai bija pamats atcelt pieteicējai labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 1. un 2.punktu.

Lūgumā par vēršanos Satversmes tiesā pieteicēja norāda, ka iestāde neatceltu labvēlīgo lēmumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 2.punktu, proti, nosacījuma neizpildes dēļ, jo šāds lēmums būtu nesamērīgs.

Tiesa šādam apgalvojumam nesaskata pamatu, jo pieteicēja vispār nav uzbūvējusi koģenerācijas staciju, par to liecina gan tas, ka elektrostacija nav nodota ekspluatācijā saskaņā ar Noteikumiem Nr.573, gan arī tas, ka koģenerācijas stacijai nav izbūvēti tai nepieciešamie ārējie inženiertīkli.

Attiecīgi iestādes rīcības brīvība jebkurā gadījumā būtu samazināta līdz nullei.

[11] Tiesa nepiekrīt pieteicējas apgalvojumam, ka tā netika uzklausīta.

Ministrija 2018.gada 5.aprīļa vēstulē lūdza pieteicējai sniegt tās rīcībā esošo informāciju un pierādījumus par siltumenerģijas ražošanas uzsākšanu labvēlīgajā lēmumā noteiktajā termiņā, saražotās siltumenerģijas izmantošanu vai nodošanu citam komersantam (*lietas 1.sējuma 44.lapa*). Pieteikumā nav apšaubīts, ka šāda vēstule pieteicējai ir nosūtīta. Vienlaikus pieteikumā norādīts, ka tā ir lakoniska un vispārīga. Minētais apgalvojums nav patiess. Minētajā vēstulē ir nepārprotami norādīts pieteicējai labvēlīgais administratīvais akts, saistībā ar kuru ir uzdoti jautājumi, Ministrija ir precīzi formulējusi sev interesējošos jautājumus. Ja pieteicējai kāds aspekts nebija skaidrs, tā varēja to precizēt iestādē.

[12] Ministrija Lēmuma 37.punktā pamatoti norāda, ka pieteicēja nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības principu, jo pieteicēja zināja, ka tā nav izpildījusi sākotnējā lēmumā iekļautos nosacījumus, kā arī pieteicēja zināja, ka tā Ministrijā ir iesniegusi apliecinājumu par prasību izpildi. Pieteicējas iesniegti dokumenti par iestāžu praksi, pārbaudot koģenerācijas staciju atbilstību prasībām, nemaina šīs lietas risinājumu. Nav nozīmes arī pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem par elektroenerģijas nodošanu, jo arī tas nemaina faktu, ka koģenerācijas stacija ar siltumtīklu nebija uzbūvēta.

[13] Pieteicēja apšaubīja Ministrijas valsts sekretāra vietnieka pilnvarojumu pieņemt Lēmumu. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmā daļa, kas noteic, ka Ministru kabinets, Ministru kabineta loceklis, atvasinātas publiskas personas orgāns vai iestādes vadītājs izdod iekšējos normatīvos aktus: 1) uz normatīvā akta pamata; 2) pats pēc savas iniciatīvas savas kompetences jautājumos. Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumu Nr.271 "Ekonomikas ministrijas nolikums" (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*) 11.6.apakšpunkts noteic, ka valsts sekretārs pieņem pārvaldes lēmumus un izdod iekšējos normatīvos aktus. Minētā nolikuma 12.punkts noteic, ka valsts sekretāram ir vietnieki. Valsts sekretāra vietnieka kompetenci, kā arī attiecīgajam valsts sekretāra vietniekam tieši pakļautās ministrijas struktūrvienības nosaka valsts sekretārs.

No minētajām tiesību normām izriet, ka valsts sekretārs ar iekšēju normatīvo aktu nosaka valsts sekretāra vietnieka kompetenci. Atbilstoši Ministrijas 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1-7-45 "Ekonomikas ministrijas lietvedības kārtība" (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*) 92.5.apakšpunktam valsts sekretāra vietnieki paraksta cita starp lēmumus, kas saistīti ar atļaujām elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai, jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai, kā arī atļaujām elektroenerģijas ražošanai obligātā iepirkuma ietvaros un garantētās maksas veidā, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem un koģenerācijā.

No minētās tiesību normas izriet, ka valsts sekretāra vietniekam bija tiesības pieņemt Lēmumu, jo tas ir saistīts ar atļauju elektroenerģijas ražošanai obligātā iepirkuma ietvaros. Pieteicēja nav norādījusi tiesību normās balstītus argumentus, kas liecinātu par pretējo.

[14] Pieteicēja pieteikuma 4.3.punktā neapšauba, ka Lēmums ir obligātais administratīvais akts, vienlaikus norāda uz nepieciešamību veikt samērīguma izvērtējumu, kas nav izdarīts, ne iestādei, pieņemot Lēmumu, ne likumdevējam, pieņemot Noteikumu Nr. 221 35.[1] punktu.

Tiesa minētajam pieteicējas apgalvojumam nepiekrīt, likumdevējs, pieņemot noteikumu Nr.221 35.[1] punktu un tā vēlākos grozījumus, ir izdarījis apsvērumus par plānotā regulējuma samērīgumu.

Nepieciešamība efektīvi kontrolēt šo nozari, kā arī nepieciešamība ievērot privātpersonu tiesības plaši un detalizēti aprakstīta Noteikumu Nr.221 grozījumu anotācijās, sākot ar 2012.gada 28.augusta grozījumiem. Proti, papildu nosacījumu ieviešana ar grozījumiem Noteikumos Nr.221 bija nepieciešama, lai pārliecinātos par komersantu spēju īstenot piešķirtās tiesības, lai nodrošinātu obligātā iepirkuma atbalsta sistēmas sakārtošanu un lai iegūtu ticamu informāciju enerģijas sektora plānošanā. Ievērojot Noteikumu Nr.221 grozījumu anotācijas iekļautos skaidrojumus, tiesai nerodas šaubas par normatīvā akta izstrādātāja apsvērumiem, attiecīgi arī normas tiesiskumu.

Ievērojot iepriekš minēto, pieteicēja lūgums vērsties Satversmes tiesā nav pamatots un ir noraidāms.

[15] Noteikumu Nr.221 35.[1] 1.punktā iekļautais atcelšanas lēmuma pieņemšanas viena mēneša termiņš ir saistošs iestādei, lai to motivētu lēmumu pieņemt pēc iespējas ātrāk. Vienlaikus minētā termiņa noteikšanas mērķis nav un nebija atbrīvot uzņēmējsabiedrības no iespējamām tiesiskajām sekām, proti, piešķirto tiesību atņemšanas, ja tās nav izpildījušas visus tiesību normās noteiktos nosacījumus. Turklāt iestāde savā lēmumā piemēroja arī Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 2.punktu. Iestāde bija tiesīga labvēlīgo administratīvo aktu atcelt arī lēmumā iekļauto nosacījumu neizpildes dēļ. Šīs normas piemērošanai termiņš nav paredzēts.

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka, pārbaudot, vai pieteicēja ir izpildījusi Noteikumu Nr.221 prasības, Ministrija balstījusies uz pašas pieteicējas sniegto informāciju. Konstatējams, ka Ministrija nokavējusi Noteikumu Nr.221 35.[1] punktā paredzēto termiņu, jo paļāvusies, ka pieteicēja ir iesniegusi pilnīgu un patiesu informāciju par elektroenerģijas ražošanas uzsākšanu koģenerācijā. Iegūstot papildu informāciju no Salacgrīvas novada būvvaldes un AS „Sadales tīkls", Ministrija ieguva ziņas, kas apliecināja, ka pieteicēja iepriekš sniegusi nepatiesu informāciju, ka tā ir izpildījusi Noteikumu Nr.221 prasības, un attiecīgi konstatēja Noteikumu Nr.221 35.[1] punkta nosacījumu neizpildi, kas bija par pamatu Lēmuma pieņemšanai.

[16] Tiesa ir izvērtējusi visus pieteikumā minētos argumentus, taču neuzskata par nepieciešamu uz tiem atbildēt, jo pieteikumā aprakstītās juridiskās konstrukcijas ir balstītas uz pieteicējas pieņēmumu, ka funkcionējoša koģenerācijas stacija faktiski ir uzbūvēta un ka koģenerācijas stacija kā energoapgādes objekts ir pieņemta ekspluatācijā. Iepriekš minētais pieteicējas pieņēmums balstīts kļūdainā tiesību normu interpretācijā un maldīgos priekšstatos par nepierādītiem lietas faktiskajiem apstākļiem.

[17] Ievērojot iepriekš minēto, Lēmums atzīstams par tiesisku, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu un 289. – 291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Energy Solutions" pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2018.gada 26.jūlija lēmuma Nr.2.8.1-7/2018/294 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese M.Miķelsone